

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика викладання спортивних і рухливих ігор

Освітня програма : ОР "Бакалавр"

Спеціальність : 014 Середня освіта (фізична культура)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “24” вересня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика викладання спортивних і рухливих ігор
Рівень вищої освіти	ОР "Бакалавр"
Викладач (-і)	Чепіль М. В.
Контактний телефон викладача	0997019967
Е-mail викладача	mariia.chepil@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни	120 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>Програма вивчення навчальної дисципліни «Методика викладання спортивних і рухливих ігор» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «бакалавр» напряму 014 «Середня освіта (фізична культура)». Програма вивчення дисципліни «Методика викладання спортивних і рухливих ігор» розроблена відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України, типової програми для вищих навчальних закладів. Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів знань і умінь з рухливих і спортивних ігор, формування здорового способу життя та навичку ефективного використання різних засобів фізичного виховання і спорту для збереження та зміцнення здоров'я, психофізичної підготовки і самопідготовки до майбутньої професійної діяльності.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета викладання дисципліни - формування професійно-педагогічних знань, умінь і навичок, які забезпечують теоретичну і практичну підготовку кваліфікованих викладачів з фізичної культури, які на високому рівні зможуть забезпечити навчання спортивних і рухливих ігор різних вікових груп. Курс передбачає вивчення студентами теорії та методики викладання спортивних і рухливих ігор, оволодіння технікою основних видів вправ з баскетболу і волейболу, набуття відповідних знань, вмінь і навичок для самостійної роботи.</p>	
4. Компетентності	
<p>Загальні:</p> <p>ЗК 2. Знання і розуміння значення та змісту обраної професії; основних концепцій та базових понять у фізичній культурі і спорті, історії розвитку, основ гігієни праці;</p> <p>ЗК 4. Здатність до організаційної роботи, взаємодії в колективі, вміння враховувати психоемоційні особливості окремих осіб, зокрема, та колективу, загалом;</p> <p>ЗК 5. Здатність до самоосвіти і самовдосконалення, постійного підвищення особистого рівня кваліфікації;</p> <p>ЗК 6. Здатність у процесі навчання та при самостійній підготовці до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, вміння використовувати інформаційні та комунікаційні технології;</p> <p>ЗК 7. Здатність визначати і формулювати професійні завдання, приймати обґрунтовані рішення;</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати в команді, виконувати роботу в групі під керівництвом лідера, мати навички, що демонструють здатність до врахування вимог трудової дисципліни і інтересів колективу;</p> <p>ЗК 10. Здатність здійснювати аналіз й осмислення загальнонаукової та професійно</p>	

орієнтованої літератури, у тому числі іноземної;

Спеціальні

ПК 1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності з фізичного виховання, медико-біологічних та психологічних основ і технологій розвитку рухових умінь і навичок та фізичних якостей, санітарно-гігієнічних основ діяльності у сфері фізичної культури.

ПК 2. Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні.

ПК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з фізичного виховання

ПК 4. Здатність аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації з метою прогнозу ефективності та корекції навчально - виховного процесу з фізичного виховання.

ПК 6. Здатність до аналізу, систематизації та оцінки педагогічного досвіду, здатність до розробки методики та технологій для розвитку рухових умінь і навичок та фізичних (рухових) якостей) на основі розуміння і застосування положень фізіології, морфології, біохімії, біомеханіки

ПК 7. Здатність оволодівати базовими і новими видами фізкультурної діяльності

ПК 10. Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, позакласну спортивно-масову роботу з учнями.

ПК 11. Здатність самостійно проводити заняття з в шкільній секції спортивного напрямку, здійснювати профілактику травматизму

ПК 13. Здатність оцінювати фізичні здібності і функціональний стан учнів, адекватно вибирати засоби і методи рухової діяльності для корекції стану учнів з урахуванням їх індивідуальних особливостей.

ПК 15. Здатність до організаційної роботи у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, позашкільних закладах учнівської молоді (зі спортивного туризму й орієнтування), літніх дитячих оздоровчих таборів

5. Результати навчання

ПРЗ 1. Знає та вміє застосовувати на практиці основні положення фізіології, біомеханіки, морфології, психології, біохімії для розвитку фізичних (рухових) якостей, формування рухових умінь і навичок людей різних вікових груп, володіє засобами інтегрального гармонійного (розумового, духовного і фізичного) розвитку людини.

ПРЗ 2. Усвідомлює витoki і еволюцію формування теорії спортивного тренування, медико-біологічні та психологічні основи і технологію фізичного виховання представників різних вікових груп, санітарно-гігієнічні основи діяльності у сфері фізичної культури і спорту

ПРЗ 4. Володіє актуальними технологіями педагогічного контролю і корекції, засобами і методами управління станом людини.

ПРЗ 5. Знає закони і принципи розучування рухових умінь і навичок, володіє теорією і методикою розвитку рухових умінь і навичок в базових видах рухової активності.

ПРУ 2. Спроможний розвивати педагогічну думку, методи педагогічного контролю і контролю якості навчання, актуальні дидактичні технології.

ПРУ 3. Володіє педагогічними, медико-біологічними, інформаційними технологіями для формування здорового способу життя, розвитку рухових умінь і навичок, розвитку фізичних (рухових) якостей у представників різних груп населення і вміє самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ПРУ 4. Володіє руховими вміннями і навичками в обраному виді спорту на рівні кваліфікованого спортсмена.

ПРУ 5. Володіє руховими навичками в базових видах спорту на рівні масових розрядів; вдосконалює руховий арсенал шляхом формування рухових умінь і навичок в інших видах спорту.

ПРУ 6. Вміє розробляти навчально-методичні матеріали (робочі програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та зразкових програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи та окремих учнів.

ПРЗ 9. Знає закономірності розвитку фізичних (рухових) якостей в різних видах рухової активності.
 ПРУ 8. Вміє визначати цілі і завдання, планувати навчальні заняття, розробляти необхідну документацію для проведення занять з фізичної культури та спорту.
 ПРУ 9. Здатний складати планувальну і звітну документацію, організовувати та проводити масові фізкультурні заходи та спортивні змагання

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24
семінарські заняття / практичні / лабораторні	68
самостійна робота	178

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
1,2,3	Середня освіта(фізична культура)	1,2	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Основні поняття про рухливі ігри, їх місце в системі фізичного виховання	Лекція Сам.робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 6 год	5 бал	Протягом семестру
Тема 2. Спортивні ігри як засіб фізичної культури. Основні поняття	Лекція Сам.робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 6 год	5 бал	Протягом семестру
Тема 3. Основні педагогічні вимоги до організації і проведення рухливих ігор і забав.	Лекція Практична Сам. робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 2 год 6 год		Протягом семестру
Тема 4. Історія розвитку гри в баскетбол. Правила гри.	Лекція Практична Сам. робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 2 год 6 год	5 бал	Протягом семестру
Тема 5. Особливості проведення рухливих ігор на заняттях з	Практична Сам.робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 6 год	10 бал	Протягом семестру

дітьми молодшого шкільного віку.					
Тема 6. Особливості проведення рухливих ігор на заняттях з дітьми середнього шкільного віку.	Практична Сам.робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 6 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 7. Рухливі ігри в позашкільній роботі з дітьми	Практична Сам.робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 6 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 8. Аналіз техніки передачі м'яча двома руками від грудей в русі, техніки передачі м'яча однією рукою від плеча в русі.	Практична Сам.робота	Згідно списку рекомендованої літератури	4 год 6 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 9. Аналіз техніки кидка м'яча однією рукою від плеча в русі (подвійний крок).	Практична Сам.робота	Згідно списку рекомендованої літератури	4 год 6 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 10. Загальні положення гри тактики гри у захисті і нападі.	Практична Сам.робота	Згідно списку рекомендованої літератури	4 год 6 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 11. Застосування рухливих ігор на заняттях з легкої атлетики і інших видів спорту.	Лекція Практична Сам. робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 2 год 8 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 12. Використання рухливих ігор для розвитку	Лекція Практична Сам. робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 2 год 8 год	10 бал	Протягом семестру

фізичних якостей.					
Тема 13. Класифікація й основні поняття техніки в баскетболі.	Лекція Практична Сам. робота	Згідно списку рекомендованої літератури	4 год 4 год 10 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 14. Загальні положення тактики гри в баскетбол	Практична Сам.робота	Згідно списку рекомендованої літератури	4 год 10 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 15. Аналіз техніки стійок та переміщень баскетболіста у нападі та захисті	Практична Сам.робота	Згідно списку рекомендованої літератури	4 год 8 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 16. Аналіз техніки гри у захисті: вибивання, викидання, накривання м'яча.	Практична Сам.робота	Згідно списку рекомендованої літератури	4 год 8 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 17. Аналіз командних тактичних дій у захисті – особистий захист, змішана система захисту.	Практична Сам.робота	Згідно списку рекомендованої літератури	4 год 6 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 18. Історія розвитку сучасного волейболу. Правила гри	Лекція Практична Сам. робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 2 год 4 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 19. Особливості проведення занять з волейболу в школі.	Лекція Практична Сам. робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 2 год 5 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 20. Методика складання конспекту	Лекція Практична Сам. робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 2 год 4 год	10 бал	Протягом семестру

уроку з спортивних ігор					
Тема 21. Навчання основам гри в волейбол.	Практичне	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 22. Аналіз техніки передачі м'яча двома руками зверху	Практична Сам. робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 4 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 23. Аналіз техніки прийому-передачі м'яча двома руками знизу.	Практична Сам. робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 4 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 24. Аналіз техніки нижньої прямої подачі, верхньої прямої подачі	Практична Сам. робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 4 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 25. Аналіз техніки одиночного та групового блокування .	Практична Сам. робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 8 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 26. Аналіз командних тактичних дій у нападі і захисті	Практична Сам. робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 10 год	10 бал	Протягом семестру
Тема 27. Організація і проведення змагань з волейболу.	Лекція Практична Сам. робота	Згідно списку рекомендованої літератури	2 год 4 год 12 год	10 бал	Протягом семестру

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Шкала оцінювання: національна та ECTS		
	Сума балів за всівиди навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
	90 – 100	A	відмінно
	80–89	B	добре
	70–79	C	
	60–69	D	задовільно
50–59	E		
		незадовільно з	

	26–49	FX	можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
	<p>Фактична кількість балів, отримана студентом за результатами поточного контролю та підсумками, переводиться в державну оцінку за такими критеріями: А – оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні практичних задач; В – оцінка «добре» (80-89 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання; С – оцінка «добре» (70-79 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; D – оцінка «задовільно» (60-69 балів) виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді; E – оцінка «задовільно» (50-59 балів) виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання; FX – оцінка «незадовільно» з можливістю повторного складання екзамену (26-49 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання; F – оцінка «незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням модуля (навчальної дисципліни) (0-25 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, незнання основних фундаментальних положень. Екзаменаційна оцінка – сума балів за практичні роботи, виконані протягом семестру(60%), контрольну роботу(10%) і письмові відповіді та практичне завдання екзаменаційного білету(30%).</p>		
Вимоги до письмової роботи			
Семінарські заняття			
Умови допуску до підсумкового контролю	виконання 50% практичних робіт.		
8. Політика курсу			
Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2 .			

Програма курсу побудована так, що студенти засвоюють навички та вміння з спортивних і рухливих ігор на лекційних і практичних заняттях. Кожен етап засвоєння вмінь з спортивних і рухливих ігор проходить так, щоб студент вмів самостійно застосувати ці знання у повсякденному житті та за професійною діяльністю. Підсумком вивчення дисципліни є іспит.

9. Рекомендована література

Базова

1. Андросчук Н. Рухливі ігри та естафети у фізичному вихованні школярів. Тернопіль: Підручники і посібники, 2001, 144 с.
2. Васьков Ю. В. Система фізичного виховання 1-4 класи. Харків. : Вид. “ Ранок ”, 2009. 224 с.
3. Гуска М.Б., Гуска М.В., Мазур В.Й. Ігри та забави від народження до школи: методичний посібник. Кам’янець-Подільський: Аксіома, 2016. 196 с.
4. Гуска М.Б., Зубаль М.В., Гуска М.В., МазурВ.Й. Теорія і методика викладання рухливих ігор і забав: навчально методичний посібник. Кам’янець-Подільський: Аксіома, 2011. — 400 с.
5. Кругляк О. Рухливі ігри та естафети в школі. Посібник для учителя. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 80 с.
6. Прозар М.В., Слюсарчук В.В., Зубаль М.В., Телебей С.М. Теорія і методика викладання спортивних ігор: навчально- методичний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам’янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2014. 198 с.
7. Питомець О.п. Рухливі ігри: навч.-метод. посібник. Київ: Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. 2007, 110 с.
8. Рухливі ігри : з методикою викладання : навч. посібник. уклад.: Безверхня Г. В., Семенов А. А., Килимистий М. М., Маслюк Р. В. Умань: ВПЦ «Візаві», 2014. 104с.
9. Спортивні та рухливі ігри на уроках фізичної культури в початковій школі. Упоряд. Т. С. Бондар. Харків. : Веста : Вид. “ Ранок ”, 2008. 192 с.
10. Спортивні свята і розваги в дитсадку. Випуск 1.у Уряд. Н. В. Днесь. Тернопіль – Харків : Вид. “ Ранок ”, 2011. 96 с.
11. Теория и методика физического воспитания. Учебник для высших учебных заведений физического воспитания спорта. Под ред. Т. Ю. Круцевич. Київ.: 2003. 380 с.
12. Твердохліб Ж.О., Погребенник Л.І. Рухливі ігри для сучасної школи: метод. матеріали. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 62 с.
13. Шевченко О. В. Рухливі ігри та забави. Навчально- методичний посібник для студентів факультетів фізичного виховання. Кіровоград: РВВ КДГТУ імені Володимира Винниченка, 2005. 108 с.
14. Фізкультурно-оздоровча робота в початковій школі. Упоряд. Г. І. Зюкова. Харків. : Вид. “ Ранок ”, 2009. 224 с.

Допоміжна

1. Андросчук Н. В. Рухливі ігри та естафети у фізичному вихованні молодших школярів. Тернопіль, 2000. 112 с.
2. Ламкова О. І. Рухливі ігри та естафети. Харків. : Вид. “Ранок ”, 2009.128 с.
3. Питомець О. П. Практикум з рухливих ігор. Київ: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2008. 59 с.
4. Сивачук Н. П. Український дитячий фольклор. Київ: Деміур, 2008. 288 с.
5. Упор І. В., Січовик І.Г. Дитячі ігри та розваги. Київ: Просвіта, 2004. 424 с.
6. Сокирко О.С., Чечель М.М., Дяченко І.Є. Методика проведення рухливих ігор: навчально-методичний посібник. Харків.: вид. "Ранок", 2009. 36 с.
7. Шиян Б.М. Теорія і методика виховання школярів. Тернопіль.: Навчальна книга-Богдан. 2007, 248 с.

Викладач Чепіль М. В.